

जानकी

आप्ताहिक

वर्ष ४३ अंक २१ २०८१ साल पुस २१ गते आइतवार (5 Jan. 2025 Sunday) मूल्य रु. ७/-

यस अंक भित्र - पृष्ठ २ मा : छिन्नमस्ता बालविवाह मुक्त ... पृष्ठ ३ मा : अनलाइन हिंसाबाट संकटमा ... पृष्ठ ४ मा : डिप्रेसनमा पुऱ्याउने ... पृष्ठ ५ मा : संविधान कार्यान्वयनप्रति दलहरु ...

सहकारीमा राजनीति बन्द गरौं : प्रदेशसभा सदस्य यादव

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २० पुस ।

मधेश प्रदेशसभा सदस्य महेश प्रसाद यादवले सहकारीमा भइरहेको राजनीतिले सम्पूर्ण सहकारी क्षेत्रलाई निरुत्साहित गर्ने काम भइरहेको आरोप लगाएका छन् ।

राजविराजस्थित जनमुखी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको शनिवार सम्पन्न २३ औं वार्षिक साधारण सभालाई सम्बोधन गर्दै उनले यस्तो आरोप लगाएका हुन् ।

पूर्व मन्त्रीसमेत रहेका प्रदेशसभा सदस्य यादवले राज्य गरिव जनताहरुको आवश्यकता पुरा गर्न नसकेको बेला सहकारीले उनीहरुको आवश्यकता पुरा गर्न अहम भूमिका निर्वाह गरेको भन्दै त्यही सहकारी विरुद्ध हाल राजनीतिकरण हुँदै निकै टिकाटिप्पणी भइरहेकोले यस्ता गलत प्रचार बन्द गर्नु पर्ने बताए ।

सही मनसायले काम गर्ने सहकारीलाई प्रोत्साहन तथा गलत नियतले सहकारीका सदस्यहरुलाई ठग्ने प्रवृत्तीका सहकारी तथा त्यसका संचालकहरु कानुनले नछोड्ने बताउँदै नेता यादवले हालै ल्याइएको सहकारी अध्यादेश सहकारीकर्मीहरूसँग सल्लाह गरेर सरकारले ल्याएको भए अझ प्रभावकारी हुने जिकिर समेत गरे ।

सोही सभामा विशिष्ट अतिथिको आसनबाट राष्ट्रिय सहकारी बैंकका संचालक तथा मधेश प्रदेशका संयोजक विश्वनाथ मण्डलले सहकारी संस्थाहरुलाई राज्यबाटै उपेक्षित गरिएको आरोप लगाए । उनले भने,

“सहकारीहरुले गरेको सकारात्मक कामलाई ढाकछोप गर्ने अनि केही सहकारीबाट गरिएको नकारात्मक कामलाई मिडियामार्फत प्रचारबाजी गरेकै भरमा राज्यले पनि उसैलाई दोषि ठहऱ्याउने काम गरेको छ ।”

उनले सहकारी संस्थाहरुले समाज परिवर्तनका कामहरु गरेका छन् तर, ती कामहरुबारे जनता सामु ल्याउन संचारकर्मीहरुलाई आग्रह गर्दै सहकारीप्रति हुने सबै खाले भेदभाव समेत अन्त्य तथा बदनीयतपूर्ण तरिकारले सहकारीप्रतिको गलत प्रचारलाई निरुत्साहित गर्न सहकारीकर्मी एकजुट हुनुपर्नेमा जोड दिए ।

जिल्ला सहकारी संघ सप्तरीका अध्यक्ष विनोद दत्तले अहिलेको समयका सहकारीहरु संकटमा रहेकाले सबै सहकारीकर्मी एकजुट भएर अगाडी बढ्नु पर्नेमा जोड दिए । उनले भने, “मुलुकभर ३४ हजार सहकारी संस्थाहरु छन्, त्यसमध्ये १ सय ४८ वटा सहकारीहरु समस्याग्रस्त छन्, हजारौंको संख्यामा रहेका सहकारी मध्ये एक दुई वटाले गरेको नकारात्मक कार्यले सबै सहकारीलाई दोषि भन्न मिल्छ ?” भन्ने प्रश्न गरे । शेयर सदस्यहरुले जम्मा गरेको रकम लिएर संचालकहरु भागेका छन् भन्ने उनीहरुलाई कारवाहीका लागि सहकारी संघ पछि नहट्ने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरे । यदी ती संचालकलाई राज्यले कारवाही गर्न सकेन भने त्यसको असर अन्य सहकारीमा समेत पर्ने उनको

भनाई थियो ।
संस्थाका अध्यक्ष सचिन्द्र

लोकतान्त्रिक व्यवस्था बलियो बनाउन बलियो कांग्रेस जरूरी छ : उपप्रम सिंह

राजविराज/उपप्रधानमन्त्री तथा सहरी विकास मन्त्री प्रकाशमान सिंहले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था बलियो बनाउन नेपाली कांग्रेसलाई बलियो बनाउनुपर्ने बताएका छन् ।

शुक्रबार नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्यसमिति सप्तरीले आयोजना गरेको कार्यकर्ता भेटघाट तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा बोल्दै उपप्रधानमन्त्री सिंहले यस्तो बताएका हुन् ।

उनले ठूलो संघर्ष र बलिदानबाट अहिलेको लोकतान्त्रिक व्यवस्था प्राप्त भएको भन्दै यसलाई बलियो बनाउन कांग्रेस बलियो

दासको अध्यक्षतामा सम्पन्न सभामा अध्यक्षीय प्रतिवेदन तथा लेखा प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो । प्रस्तुत प्रतिवेदनमा चालु आ.व.मा संस्थाले बहुउद्देश्यीय व्यवसायीक कृषि फर्म संचालनतर्फ ९ वटा माछा पोखरी निर्माण गरि व्यवसायिक माछा पालन संचालनमा रहेको र आधुनिक तरीकाले व्यवसायिक कृषि उत्पादन गर्न थप योजना संचालन गर्ने प्रक्रिया जािर रहेको उल्लेख छ । संस्थाहरु शेयर सदस्यहरुको सहभागिता रहेको सभामा पत्रकार नवीनकुमार गुप्ता, संस्थाका देवनारायण चौधरी लगायतकाले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

हुनुपर्नेमा जोड समेत दिए । कांग्रेस पूर्वमहामन्त्रीसमेत रहेका सिंहले पार्टी संगठन महत्वपूर्ण हुने भन्दै कांग्रेसको संगठन सुदृढीकरणमा लाग्न नेता कार्यकर्तालाई आग्रह पनि गरे । उनले कांग्रेसकै नेतृत्वमा

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ : अध्यक्ष दत्त

जनकपुरधाम/मधेशी आयोगका अध्यक्ष विजयकुमार दत्तले संविधानप्रदत्त अधिकार उपयोग गर्दै देशभरका पालिकाले प्रभावकारी ढङ्गले काम गर्नुपर्ने बताएका छन् । मधेशी आयोग नेपालद्वारा शनिवार आयोजित प्रशिक्षक-प्रशिक्षण कार्यक्रममा उहाँले स्थानीय तहका विवाद पालिकाका न्यायिक समितिले समाधान गर्नुपर्ने बताएका हुन् । अध्यक्ष दत्तले सक्षम एवं अधिकारसम्पन्न बनाउनेतर्फ पालिका प्रमुख तथा उपप्रमुखले विशेष ध्यान दिनुपर्नेमा जोड समेत दिए । आयोगका सदस्य जीवछ साहले मधेशी आयोगको काम कर्तव्य अधिकारबारे जानकारी दिँदै बजेट अभावले आयोगलाई काम गर्न समस्या भएको गुनासो गरे । धनुषा जिल्ला अदालतका

जिल्ला न्यायाधीश चुरामन खड्काले पालिकाबाट स्थानीयस्तरका भगडा मिलाउँदा अदालतमा मुद्दाको चाप घट्नका साथै न्यायप्राप्तिमा विलम्ब नहुने बताए । जिल्ला समन्वय समिति धनुषाका प्रमुख राजनन्दन मण्डलले स्थानीयस्तरका विवाद स्थानीय तहबाटै समाधान गर्नुपर्ने बताए । धनुषा जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख भुवनेश्वर तिवारीले न्यायिक समितिहरुबाट अपेक्षित रूपमा कार्यसम्पादन नहुँदा प्रहरीमाथि थप बोझ परेको गुनासो गरे । प्रशिक्षणमा धनुषाका १८ पालिकाका उपप्रमुख तथा प्रशासकीय अधिकृत र जिल्लाका प्रहरी कार्यालय धनुषाअन्तर्गतका सहायक तथा अधिकृतस्तरका कर्मचारी गरी ५० जना सहभागीता रहेको थियो ।

भएको आन्दोलनले रैतीका रूपमा रहेका जनतालाई नागरिक बनाएको स्मरण गर्दै संविधानसभाबाट कांग्रेस नेतृत्वमै संविधान बनेको स्मरण गराए । मन्त्री सिंहले आवश्यकताको सिद्धान्तअनुसार कांग्रेस-एमालेको सरकार बनेको बताउँदै उनले भने, “अहिले संसदको दुई ठुला दल मिलेर सरकार बन्दा कहिँ नभएको भयो भनेको सुन्छु । आवश्यकताको सिद्धान्तअनुसार दुई ठुला दल मिलेर सरकार बनेको हो ।” उनले भने, ‘साना पार्टीले सरकार बनाउँदा अस्थिरता भयो । केही महिनामै सरकार

परिवर्तन हुँदा जनतामा निराशा थियो । बलियो सरकार बनेोस् भन्ने जनचाहना अनुसार नै वर्तमान सरकार बनेको हो ।” अहिले आवश्यकताको सिद्धान्त अनुसार विगतमा बहालवाला प्रधानन्यायाधीशलाई मन्त्रीपरिषदको अध्यक्ष बनाएको चर्चा गर्दै जनचाहना अनुसार दुई ठुला पार्टी मिल्नु असामान्य नभएको जिकिर गरे । राजनीति स्थायित्व विना आर्थिक समृद्धि नहुने भन्दै उपप्रधानमन्त्री सिंहले अहिलेको सरकारले राजनीतिक स्थिरताको जगमा आर्थिक समृद्धिका लागि काम गरिरहेको बताए ।

जाडो मौसममा सवारी दुर्घटनाको जोखिमबाट बचौं

- हुस्सु, कुहिरो र शीतलहरका बेला सवारी दुर्घटनाको उच्च जोखिम हुन सक्छ,
 - सावधानीपूर्वक सवारी साधन चलाऔं,
 - सवारी चलाउनु पूर्व सवारीको यान्त्रिक परिक्षण गरौं,
 - हुस्सु, कुहिरो र शीतलहरको बेला बत्ति (फग लाइट) वालेर मात्र सवारी साधन चलाऔं,
 - चाक्लो कुहिरोको समयमा अवश्यकता अनुसार हर्नको प्रयोग गरौं,
 - तिब्र गतिमा सवारी साधन नचलाऔं,
 - सवारी साधन रोकनुपर्दा संकेत दिई सडक किनारामा मात्र रोकने गरौं,
 - मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाऔं,
 - जथाभावी वाटो नकाटौं, वाटो काट्दा शतर्क रहौं,
- सवारी दुर्घटनाबाट आफू पनि बचौं, अरुलाई पनि बचाऔं ।

डिप्रेसनमा पुऱ्याउने लोकसेवा !

विदुरप्रसाद दाहाल

एकाएक अनलाइनहरू समाचार आउन थाले- 'भक्तपुरको बालकोटमा बाबुछोराको हत्या' । जेठा छोरा मिलन शङ्काको घेरामा ! नभन्दै मिलनले प्रहरीसमक्ष आत्मसमर्पण गरेर भने, 'बाबु र भाइको हत्या मैले नै गरेको हुँ ।'

घटनाको पिँधमा बेरोजगारीले उत्पन्न गरेको लघुताभास र चरम निराशा देखिन्छ, यसलाई सरकार र सबैले बुझ्न जरुरी छ ।

खोटाङका मिलन रोजगारीको खोजीमा भएका आम युवामध्येका एक हुन् । उनको सपना लोकसेवा पास गरेर सरकारी जागिर खाने थियो । लोकसेवा पढ्न र सरकारी जागिर खान उनका बाबा उनलाई बारम्बार सम्झाइरहन्थे । यसले उनलाई थप दबाव सिर्जना गर्थ्यो । प्रयास नगरेका पनि होइनन् उनले । सरकारी जागिर सीमित छ । वार्षिक भन्डै १५ हजारले लोकसेवामार्फत रोजगारी पाउँछन् । जब कि विश्वविद्यालयले वार्षिक एक लाखको हाराहारीमा स्नातक, स्नातकोत्तर, एमफिल तथा पीएचडीको उपाधिबाट विद्यार्थी दीक्षित गर्छन् । यसमध्ये ८५ हजार विद्यार्थीमा रोजगारी र अवसरको चिन्ता हुन्छ । मिलन

तिनै दीक्षितमध्येका एक थिए । पटक-पटक (६-७ पटक) लोकसेवा असफल हुँदा निराशा थपियो । आफूलाई बोझ सम्झन थाले । गहिरो लघुताभासले डेरा जमायो । निसन्देह नेपालको लोकसेवाको विश्वसनीयतामा कुनै प्रश्न छैन, निर्विवाद छ । छनोटको तरिका व्यावहारिक र समयसापेक्ष भएन कि भन्ने मात्र गुनासो हो ।

'स्वससन्ध्या अयानिछुस धासूगोशोस्व शिभाश्रोश्रस्वा खाआमबाद जेसासुउदेसं' (मौलिक हकका अधिल्ला अक्षर) नेपालको संविधानका मौलिक हकको यो फर्मुला घोकेर लोकसेवा पास गर्नेले कहाँ र कसरी प्रयोग गर्ला ? यसलाई ? सुशासन र कार्य प्रभावकारितासँग यो कसरी जोडिएला ?

घोक्ने प्रश्नले के काम सिकाउला ? फलानो समुद्र कति गहिरो छ ? पहाड कति अग्लो छ ? भन्नेजस्ता स्मरण गर्ने प्रश्नको जमाना सकियो अब । हात-हातको स्मार्ट फोनले गुगल र एआईको सहयोगमा सेकेन्ड भरमा त्यसको उत्तर दिन्छ । तिनलाई किन घोक्नुपर्छ ? यस्तै प्रश्नहरूले हुन सक्छ, मिलनलाई परीक्षामा असफल बनाएको । त्यही अफसफताले हो, उनलाई मानसिक रूपमा

विक्षिप्त बनाएको । ध र यस प्रतिनिधि घटनाले लोकसेवाको परीक्षा प्रणालीमा सुधार आवश्यक छ भन्ने देखाउँछ । वास्तवमा यो लोकसेवा होइन, यो थोकसेवा हो, जसले थोक वा कण्ठ गर्छ, उही पास हुन्छ । भविष्यमा पास हुनेले कस्तो कार्य-सम्पादन गर्ला ? भन्ने लोकसेवाले परीक्षण गर्दैन, उसको कार्य अभिरुचि परीक्षण गर्दैन । लोकसेवाले अब्बल भनेर छानेका कर्मचारीको आचरण भ्रष्ट छ भन्ने आमगुनासो छ ।

घोक्न र कण्ठ गर्न नसक्ने ए ग्रेडका अब्बलहरू विदेश पलायन भए । पलायन हुनुको मुख्य कारण रोजगारी नै हो । देशमा रोजगारी र अवसर पाउन कठिन छ । रोजगारी पाए पनि इमानदार ढङ्गले कमाउन सकिँदैन । सरुवा-बढुवामा राजनीति हावी हुन्छ । कर्मचारी तन्त्रलाई राजनीतिले गिजोलेको छ । उद्यम गर्ने वातावरण छैन । यो गञ्जागोलमा रुमलिनुभन्दा देश छोड्नु जाती भन्दै धेरै युवा बाहिरिए । युवाहरूले देशमा भविष्य देखेनन् र बाहिरिने क्रम

जारी छ । उनीहरूले पठाएको रेमिट्यान्समा राज्य रमाइरहेको छ ।

रेमिट्यान्स अल्पकालीन हुन्छ भन्ने शासकलाई याद हुनुपर्ने हो । युरोप, अमेरिका र अस्ट्रेलिया जाने युवाहरू उतै सेटल भए भने हालत के होला ? कमसेकम २० वर्षपछिको कुरा त सोच । वर्तमान लोकसेवा परीक्षा प्रणालीले अब्बल जनशक्तिलाई भित्त्याउन सक्दैन । सेकेन्ड वालाको बाहुल्य छ । यो कुनै आरोप होइन, प्रमाणित कुरा हो ।

यहाँ लोकसेवाको निष्पक्षतामाथि प्रश्न उठाउन खोजिएको हुँदै होइन । विद्यमान परीक्षा प्रणालीमा सामेल भएका मध्येबाट लोकसेवाले राम्रा छानेको छ । मुख्य कुरा परीक्षण प्रणालीमै कमजोरी छ भन्ने निष्कर्ष हो । ए ग्रेडका युवा पलायनलाई लोकसेवाको परीक्षा प्रणालीले सघाइरहेको छ । यसमा कुनै दुविधा छैन, अनुसन्धान गरे हुन्छ ।

मिलनको एक मात्र लक्ष्य थियो, सरकारी जागिर । सरकारी जागिरलाई समाजमा

प्रतिष्ठाका साथ हेरिन्छ । त्यो प्राप्तिमा उनी असफल भए र जीवनप्रति नै हरेस खाए । लोकसेवाबाट सिफारिस भएर पाउने जस्तै जागिर अन्य क्षेत्रले दिन सक्थ्यो भने कुरा अर्कै हुन्थ्यो । धेरै मिलनहरूमा खुसीका मुस्कान छरिन्थे । अवस्था त्यस्तो छैन, रोजगारको अवस्था देशमा भन्झन् नाजुक हुँदै छन् ।

अरु क्षेत्रले दिने तलब-सुविधा न्यून छ । त्यो पनि दिगो र भरपर्दो छैन । आकर्षक जागिरका लागि लोकसेवा नै विकल्प बन्यो । तर अहिलेकै अवस्थामा लोकसेवा पास सजिलो छैन । फलामको चिउरा चपाएसरह छ ।

रोजगार सिर्जना गर्ने निजी क्षेत्र थला परेको छ । धेरैजसो निजी क्षेत्रले १५-१७ हजार तलब दिन्छन् । त्यो पनि सजिलै पाइँदैन, पाउन मुस्किल छ । न्यून तलबले जीविको पार्जन कसरी होला ? गुणस्तरीय जीवनपरको कुरा भयो । आधारभूत आवश्यकता पूरा हुने सम्भावना छैन । बेरोजगार र अर्ध-बेरोजगारको चुलो कसरी बल्दो हो ?

राज्यको प्रमुख उद्देश्य

रोजगारी सिर्जना हुनुपर्छ अब । शासकहरूले कहिले बुझला ? र सोचला ? सोचला यो कुरा ? संविधानको धारा ३३ मा रोजगारीको हक उल्लेख गरेर पुग्दैन । मिलनजस्ता शिक्षित युवाले सजिलै रोजगारी पाउनुपर्छ । बल्ल रोजगारको मौलिक हकले सार्थकता पाउँछ । कागजमा लेखेर अर्थ हुँदैन, त्यो व्यवहारमा आउनुपर्छ ।

देश युवाविहीन हुनुका धेरै कारण होला तर प्रमुख कारण रोजगारी र अवसर अभाव नै हो । रोजगारी नपाउँदा ज्यान त्याग्न खोज्नेहरूलाई सरकारले कहिले सम्बोधन गर्ला ? लेखको मूल प्रश्न यही हो ।

जागिरका लागि कार्य क्षमता, कार्य दक्षता र व्यावहारिक सीप हेर सरकार ! घोक्न र रट्न नसक्नेहरू डिप्रेसनमा पुगे, रोजगारीको खोजीमा रहेका तमाम युवालाई रोजगारीको हक चाहिन्छ । संविधानमा लेखेको अधिकार दे सरकार ! देशमै गरिखान चाहन्छन् तिनीहरू ! (लेखक दाहाल ग्रामीण विकासमा स्नातकोत्तर हुन् । त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा कार्यरत छन् । रातोपाटीबाट

लामखुटेको टोकाईबाट लाग्ने डेंगुका लक्षण तथा यसबाट बच्ने उपाय

लक्षण

- उच्च ज्वरो आउनु ।
- जोर्नी र मांशपेशीहरूमा असह्य पीडा हुनु ।
- आँखाको गोडी दुख्नु ।
- अत्याधिक टाउको दुख्नु ।
- शरीरमा राता विमिराहरू आउनु ।

यस्ता लक्षणहरू देखापरेमा डेंगु हुन सक्छ । तत्काल चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिऔं ।

बच्ने उपाय

- लामखुटेबाट बच्न पुरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।
- घरभित्र लामखुटे छिर्न नसक्ने गरि भ्याल, ढोकामा जाली वा सुत्ने बेलामा भुल लगाएर सुत्औं ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिऔं ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राखौं ।
- अर्ध्यरा कुना-काप्चामा किटनाशक औषधी छर्कने गरौं ।

रुपनी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय रुपनी, सप्तरी

लागू औषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं

अनुरोधकर्ता
राजगढ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 सप्तरी, मधेश प्रदेश

सप्तरीका रमणीय ठाउँहरूबारे तपाईंलाई थाहा छ ?

सप्तरी जिल्ला पर्यटकीय गन्तव्यका लागि आकर्षक छ । तर, यसबारे धेरैलाई जानकारी छैन । धार्मिक पर्यटकदेखि रमणियस्थलहरू छन् । धार्मिक पर्यटनमा मुलुककै प्रसिद्ध एवं चर्चित छिन्नमस्ता मन्दिर यहीं जिल्लामा छन् । छिन्नमस्ता गाउँपालिकामा अविस्थित यो मन्दिरमा पूजापाठ गर्न टाढा टाढाबाट व्यक्तिहरू आउने गर्छन् । मन्दिर अगाडि रहेको पोखरी, पिकनिक स्पोर्ट, धर्मशाला समेत यहाँ रहेको छ ।

कंकालिनी मन्दिर : हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका वडा नम्बर १ भारदहस्थित यो मन्दिर पनि मुलुककै चर्चित देवी मन्दिर हो ।

शम्भुनाथ मन्दिर : यो शम्भुनाथ नगरपालिकाभित्र छ । मन्दिरकै नामबाट पालिकाको नामाकरण समेत गरिएको छ । यहाँ विक्रम सम्वत्को नयाँ साल अर्थात् बैशाख १ गतेदेखि एक महिनासम्म ठूलो मेला लाग्ने गर्दछ । साउन महिनामा श्रद्धालुको ठूलो घुइँचो यहाँ लाग्ने गर्दछ ।

हनुमान मन्दिर : हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाको हनुमाननगर बजारमा पुरानो हनुमान मन्दिर छ । कालो हनुमान मन्दिर पुग्दा जेफ्रोहि पनि मोहित हुन्छन् । जिल्लामा अन्य धेरै देवी देवताका मन्दिरहरू छन् ।

कोशी टप्पु : कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष पनि यहीं जिल्लामा छन् । कंचनरुप नगरपालिकास्थित आरक्षमा गैंडासहित विभिन्न वन्यजन्तुहरूको अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

धारापानी क्षेत्र : चुरको कोखमा रहेको यो धारापानी क्षेत्र कंचनरुप नगरपालिकामा रहेको छ । यो ठाउँ पिकनिक मनाउनका लागि राम्रो स्थल मानिन्छ ।

लोहजारा दह : तिरहुत गाउँपालिकामा रहेको छ, यो दह । यो ठाउँ पिकनिक मनाउनका लागि प्रसिद्ध मानिएको छ, यो ठाउँ । यी ठाउँहरूको अवलोकन गरौं र मनलाई प्रसन्न बनाऔं । सप्तरीका पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षणमा आ-आफ्नो तर्फबाट योगदान पुऱ्याऔं ।

जनहीतका लागि : उद्योग, बाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, पर्यटन विकास कार्यालय लहान, सिरहा

